

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ضمیمه نسخه ش
[۲۸۴۴۸ رایانه]

تذکرات الموضوعات < الاسرار المرفوعة فی الاخبار
الموضوعة

● تذکر الآخرة / حدیث / فارسی

tazakkor-ol āxera

واعظ کاشانی، محمد علی بن محمد تقی
vā'ez-e kāshānī, mohammad 'alī ebn-e mohammad taqī

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه: ۴۰۹۰/۲

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳-۳۶۴]

- تذکره < آغاز و انجام
- تذکره < التذكرة النصيرية
- تذکره < خلاصة الاشعار و زبدة الافكار
- تذکره < شکرستان فارس
- تذکره < طرب المجالس
- تذکره < العينية
- تذکره < مجموعه قدس
- تذکره < موسیقی (رساله)

● التذكرة / کیمیا / عربی

at-taḳkira

همدانی، عبدالجبار بن احمد، ۳۵۹-۴۱۵ قمری
hamadānī, 'abd-ol-jabbār ebn-e ahmad (971-1025)

ترجمه شده از متون کیمیاگری سریانی.

[تاریخ نگارشهای عربی ۳۵۱/۴-۳۵۲؛ رضا رامپور ۴۴۰/۵-۴۴۱ (در آنجا
گفته شده که متن همدانی پس از سال ۴۷۹ق بازنویسی شده است)؛ دنا
[۱۰۹۰/۲ و ۸۷۶/۸]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۹۰۷۵/۴

آغاز: قال القاضي الاجل السيد العالم الحكيم عبدالجبار همداني:
ان سبب وصولي الى هذه الصنعة و تجرى فيها و بلوغى ما بلغت
منها ان والدى كان قاضياً بهمدان فاتفق انه هدم حايظاً من الدار
فوجد فى الحايظ برنيه خضراء قد اوثق ففتحها راسها برصاص
فوجد فيها دفترأ مكتوباً فى رق و وجد معها برينه صغيره من بلور
بالسريانى و لم يفطن والدى و لا اصرف همه على الصنعة و قال ان
هذا سحراً ... و طرح الدفتر فى خزانة الكتب فوجدت ذلك
الكتاب فيها فصفحته و كان عندى طبيب نصرانى فاعطيته الكتاب
فقرء بلسان السريانى و قال لى ان هذا الكتاب مشتمل على الكيمياء
فقلت له اريد ان تتقاه الى العربية فقال ما لى بزمان اتفرغ لذلك و

نوشته و از خدا خواسته که کتاب ذخیره آخرت برای خودش و
برادرش زین العابدین باشد.

شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۳۹۵

آغاز: الوثيق و فازوا بجواهر حقائق الفضائل التحقيق

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۳۶۰گ، اندازه:

۱۵×۲۰/۵سم [نسخه پژوهی: ۲-۱۲۵]

● تذکار النعم و العطايا فى الصبر و الشکر على الفقر و

البلايا / اخلاق / عربی

tiḳkār-un ni'am wa-l 'aṭāyā fi-ṣ ṣabr wa-š šukr 'ala-l
faqr wa-l balāyā

متقی، علی بن حسام الدین، ۸۸۸-۹۷۵ قمری
mottaqī, 'alī ebn-e hesām-od-dīn (1484-1568)

رساله کوتاهی است در تشویق به صبر بر فقر و بلا و بیان ثواب و
پاداش آن. رساله‌های «معرفة الدنيا» و «کفایت اهل یقین فی
طریق المتوکلین» از همین مؤلف است.

[معجم المؤلفین ۵۹/۷؛ دنا ۱۰۴۹/۲]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۳۴۵/۲-ف

نسخه اصل: سلیمانیه ش ۷۹۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا؛ با تاریخ

۹۰۴ق [فیلمها ف: ۱-۶۷۴]

۲. قم؛ کتابخانه؛ شماره نسخه: ۱۱۰۸/۱-۷/۸

آغاز: بسمله و به نستین و صلى الله على سيدنا محمد وآله وسلم
وبعد فهذه رسالة تسمى تذكار النعم و العطايا و الصبر على الفقر و
البلايا للشيخ الامام على المتقى نزيل بيت الله الحرام المتوفى فى
جمادى الاولى عام خمس و سبعين و تسعمائة قال فيها بعد السملة
اعلم انه ربما ينظر الشخص الى فقره او بلاياه و ينسى هذه النعمة
التي فى طي البلا؛ انجام: و من اراد بسط الرزق فعليه برسالة الشيخ
جلال الدين السيوطى التي سماها حصول الرفق باصول الرزق
انتهت الرسالة والحمد لله ...

خط: نسخ، کا؛ محمد بن هادی، تا: ۱۱۷۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،

۱گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۲×۳۲سم [ف: ۲-۸۱۴]

● تذکار النعم و العطايا فى الصبر و الشکر على الفقر

والبلايا / اخلاق / فارسی

ظاهراً ترجمه همان رساله علی بن حسام متقی است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۹۴۹۶

آغاز: بسمله، حمدله و بعد این رساله است که نام وی تذکار النعم
و العطايا فى الصبر و الشکر على الفقه و البلايا؛ انجام: صاخ گفت
برو در خانه خود و به بین که ازین ...

فرستگان نسخه‌های خطی ایران (فنا)؛ جلد هفتم؛ به کوشش، مستطفي درایتی؛ تهران: سازمان

DIA 276245

استاد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۲

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۳۸/۱۶-ف
نسخه: اصل: ایاصوفیا ش ۴۸۵۳. همانکه در آغازش از شلمبر و جدد اصفهان یاد شده است؛ بی کا، تا: شاید اوایل قرن ۷؛ ۲۲گ (۱۳۳-۱۵۴) [فیلمها ف: ۱-۴۷۲]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۴۳۸/۲۲-ف
نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۸۵۳. فائده فی القضاء و القدر؛ بی کا، تا: شاید اوایل قرن ۷؛ ۲گ (۱۸۸-۱۸۹) [فیلمها ف: ۱-۴۷۳]
۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۲۶۶/۳-ف
نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۸۵۲؛ بی کا، تا: اوایل قرن ۷؛ ۱۴گ (۲۱۱-۳۴) [فیلمها ف: ۱-۶۶۴]
۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۳۱/۵-ف
نسخه اصل: اونورسیتته ش ۴۷۲۴؛ خط: نسخ، بی کا، تا: ربیع الاول ۷۰۰ق؛ ۱۳گ (۲۷-۳۹)، ۱۹ سطر [فیلمها ف: ۱-۴۳۹]
۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۲۷/۱۲-ف
نسخه اصل: روان کوشکو، ش ۲۰۴۲؛ کا: عبدالرحمن بن علی بن موید، تا: ۸ صفر ۸۸۸ق، جا: شیراز؛ از روی نسخه پایان محرم ۸۲۴، مقابله ابن موید در ربیع الاول ۸۹۶ در قسطنطنیه [فیلمها ف: ۱-۴۳۷]
۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۲۶۴/۲۴-ف
نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۸۲۹؛ بی کا، تا: قرن ۱۰؛ ۵گ (۱۰۰-پ-۱۰۴) [فیلمها ف: ۱-۶۶۳]
۷. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۲۴۲/۲۵
خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۹۱ و پ)، ۲۴ تا ۳۳ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۱۷/۵×۲۷سم [ف: ۱-۱۴۵]
۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۵۴۷/۱۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۰۲۱ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۹گ (۱۲۰-پ-۱۲۸)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱۲-۲۲۸]
- تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۲۷۹۴/۱۵-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱-۷۳۱]
۹. شیراز؛ محلاتی، صدرالدین؛ شماره نسخه: ۱۷/۱
بی کا، تا: با تاریخ ۱۰۵۶ق [نشریه: ۵-۲۷۳]
۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۸۰۷/۱۱
آغاز: برابر؛ انجام: عصبة کما اسفرله وجه الحق ... عنه فان المجاهدین فیه حق الجهاد مهدیون منه سبیل الرشاد اولعله بموعدمن میقات مکتوب تتمق فیه اکمام ذهنه و تمتع جامس فهمه.
خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۱۰۲ق؛ این نسخه ناقص است؛ جلد: تیماج، ۱ص (۲۱۸-۲۱۹)، ۱۴ سطر، اندازه: ۲۰×۱۱سم [ف: ۹-۳۹۸]
۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۴۵۳/۲۲
کاتب: محمد مهدی بن علینقی حسینی قمی مشهور بتوحید، تا: ۱۰۸۴-۱۱۰۷ق، جلد: دو رو تیماج، ۴گ (۷۶-پ-۷۹)، اندازه: ۱۲/۵×۲۳سم [ف: ۱۱-۳۴۲]

الله بالصواب وجدتها (کم دارد)
خط: نسخ، کا: سید حیدر آملی، تا: با تاریخ ۷۶۲ق؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۴گ (۱۷۳-پ-۱۸۶)، اندازه: ۱۲×۱۶/۵سم [ف: ۳-۳۱۶]
قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۳۸عکسی
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۴-۶۱]

● القضاء و القدر / فلسفه / عربی

al-qaḍā' wa-l qadar

همدانی، عبدالجبار بن احمد، ۳۵۹ - ۴۱۵ قمری
hamadānī, 'abd-ol-jabbār ebn-e ahmad (971 - 1025)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۳۶۵/۲
آغاز: بسملة اعانک الله علی تحصیل الفضائل و جنیک ابواب الرذائل ...
خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد حسن هشترودی، تا: ۱۳۳۶ق، به امر فضل الله زنجانی؛ طبق یادداشت کاتب این نسخه از روی نسخه محمد بن علی جرجانی مورخ ۷۲۰ که عبدالله بن شرفشاه حسینی آن را در ۸۱۰ بر طلاب وقف کرده، کتابت شده است؛ جلد: تیماج، ۱۰ص (۲۷-۳۶)، ۲۰-۲۲ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۳۲-۳۴۶]

● القضاء و القدر / فلسفه / عربی

al-qaḍā' wa-l qadar

ابن سینا، حسین بن عبدالله، ۳۷۰ - ۴۲۸ قمری
ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e 'abd-ol-lāh (981 - 1038)
در بعضی از نسخ فهرست آثار شیخ مانند نسخه ایاصوفیه و کتاب عیون الانباء ابن ابی اصیبعه مسطور است: «صفتها فی طریق اصفهان عند خلاصه و هریه» و در ابتدای رساله نیز ذکری از طریق اصفهان شده است. بنابراین اگر مقصود سفر اول شیخ از همدان به اصفهان باشد تاریخ تصنیف رساله در حدود ۴۱۴ است لکن در نسخه ایاصوفیه ۴۸۵۲/۳ نوشته شده است: «انشأها فی آخر المحرم سنة اربع و عشرين و اربعمائة»، در صورتی که این تاریخ درست باشد مقصود از این سفر و خلاصی یکی از سفرهای شیخ از ترس لشکریان سلطان مسعود خواهد بود. (یحیی مهدوی)
آغاز: بسملة، حاطکم الله جماعة الاخوان من الاسواء و اسبغ علیکم جسامیم الالاء انه لما تیسرت عودی من بشلموررا کبا جدد اصفهان
انجام: توقف عند حدک فاعرف و ما اصدق ما قیل اعملوا فکل میسر لما خلق له ... فهذا ما جرى و انا شاهد و الله علی ما یقال و کیل. نجزت رسالة القضاء و القدر.
[فهرست مصنفات ابن سینا، مهدوی، ص ۱۹۷]

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فخا)؛؛ جلد بیست و پنجم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276263

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۲/۲۰۱۳

در دست بخش پزشکی کتاب است.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۴۰۱/۱

آغاز: بسمله. حمد و ثنای متعدد، مر خالقی را سزد که به استعداد حرفین کاف و نون جمله ... اما بعد، چنین گوید فقیر حقیر که مدتی مدید؛ انجام: به حسب اعتبار مستنبط اول و مواضع استنباط متفرق ...

خط: نستعلیق تحریری، بی کاف، تا: ۱۰ صفر ۱۲۸۰ یا ۱۲۰۸ق؛ افتادگی: انجام؛ ۸۲گ (۱-۸۲) [ف: ۱-۲۲۴]

● **المجموع فی المحيط بالتکلیف / کلام و اعتقادات / عربی**
al-majmū' fi-l muhīṭ bi-t-taklīf

همدانی، عبدالجبار بن احمد، ۳۵۹ - ۴۱۵ قمری

hamadānī, 'abd-ol-jabbār ebn-e ahmad (971 - 1025)

مباحث علم کلام را از مطالب ابو محمد ابن متویه (ق ۵) گرفته و با اضافاتی در این کتاب گردآوری کرده، دارای ۳۵ جزء، و هر جزء در چند باب.

آغاز: باب فی جمل التکلیف الذی یجب معرفته اولاً ما یریده بالتکلیف و قد ذکر ابو هاشم انه الامر بما علی المرء فی کلفة؛

چاپ: بیروت، المطبعة الکاتولیکية، تحقیق الاب جین هوبین الیسوعی، الطبعة الاولى، الجزء الاول، ۱۹۶۵م، ۴۴۹ص؛ قاهرة، المؤسسة المصرية العامة، ۱۹۶۵م

[ذخائر التراث العربی الاسلامی ۶۷۷/۲؛ معجم المؤلفین ۷۸/۵؛ الاعلام ۲۷۳/۳ و ۲۷۴؛ فهرست کتابهای عربی لینیچی ۲۷/۲۸-۲۷]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۱۸۹۲۳

آغاز: فی قوله تعالی لم یکن الذین کفروا من اهل الکتاب؛ انجام:

فعلی هذه الطریقه ... تجری القول ... ست و ستین و ستمانه خط: نسخ، بی کاف، تا: ۶۶۶ق؛ افتادگی: آغاز [زویانه]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۶۷۰

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه آکادمی لینیچی-رم ۳۲۰. هشت جزء اول کتاب را داراست؛ خط: نسخ، بی کاف، تا: سه شنبه نیمه اول ربیع

الثانی ۶۹۱ق؛ محشی؛ ۳۳۹ص [عکسی ف: ۲-۳۰۰]

● **مجموع القرآن القدیم عن السور و الاعشار ... /**

علوم قرآن / عربی

majmū'-ul qur'ān-il qadīm 'an-is suwar wa-l a'sār ...

بیان تعداد سور و اعشار و آیات و کلمات و حروف قرآن کریم است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۴۵۹۰/۱۰۸

خط: نسخ، کا: ابوالمجد تبریزی، تا: ۷۲۳ق؛ ابوالمجد تبریزی

فقه زید بن علی بن حسین بن علی بن ابی طالب (ع) امام زیدیه شهید به سال ۱۲۲ق است به روایت ابو خالد واسطی، که ابوالقاسم عبد العزیز بن اسحق بغدادی آنرا جمع و تدوین نموده است.

چاپ: در میلان سال ۱۹۱۹م به اعتناء دکتور اوجینو غربینی

[الذریعه ۲۹۳/۱۶؛ زرکلی اعلام ۹۹/۳؛ سزگین ۲۸۹/۲]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۳عکسی

آغاز: کتاب الطهارة باب ذکر الوضوء اخبرنا علی بن العباس ... قال حدثنا ابو خالد الواسطی قال: حدثنی زید بن علی؛ انجام: عن

زید علیه السلام عن ابيه عن جده عن علی علیه السلام ... اذا التفت نسخة اصل: واتیکان - بشماره ۱۱۶۳؛ خط: نسخ، بی کاف، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ ۱۰۷گ، ۱۷سطر [عکسی

ف: ۱-۱۲۸]

● **مجموع الفوائد / گوناگون / عربی**

majmū'-ul fawā'id

مجموعه ای است شبیه کشکول که مؤلف در آن مطالب و فواید متنوعی در احکام نجوم، اختیارات ایام، نسخه های پزشکی، حرز، خواص حیوان و علوم غریبه بدون ترتیب خاصی جمع آوری کرده است. او کتابش را در باب های کوتاه قرار داده و هر مطلب را عنوان باب داده است. عنوان چند باب اول آن چنین است: باب: للجلجل تکتب فی کاغذ ...، باب: لسقوط الجنین ... باب: فی منع الحبل، باب فکک الامراة ...

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۸۲۷۶-۵۶/۱۲۶

آغاز: بسمله باب للجلجل تکتب فی کاغذ و تبلعه المرأة عند الجماع و هو هذا ما تکتب او فی ما لاح و هو ما صا الاهی

از اول تا آخر؛ خط: نسخ، بی کاف، تا: ۱۱۸۲ق؛ افتادگی: وسط؛ ۵۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۲۱×۱۴سم [ف: ۶-۳۵۷۶]

● **مجموع الفوائد / طب / فارسی**

majmū'-ol favā'id

از ناشناس که از خود در دیباچه تنها به «فقیر حقیر» یاد می کند و می گوید این اثر را از کتاب هایی برگزیده و «مجموع الفوائد» نامیده است. از دیباچه برمی آید که وی می خواسته است کتابی در دانش هایی چند، در شش مقدمه و هریکی را در بخش هایی کوچک تر بسازد، اما نتوانسته است و فصل ها و باب هایی را گرد آورده و بخش بندی دیباچه را به کار نبرده است. نسخه در دست بخش پزشکی کتاب است. فهرست کتاب چنان که در دیباچه آمده است: مقدمه ۱. در علم حکمت، در دو باب: (۱) مفردات، (۲) مرکبات؛ مقدمه ۲. در علم صنعت؛ مقدمه ۳. در علم نجوم؛ مقدمه ۴. در علم رمل؛ ... مقدمه ۶. در سایر نسخه جات. نسخه

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنا)؛ جلد بیست و هشت؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276266

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۲/۲۰۱۳